

DEĞERLENDİRME

ABD'de bugün açıklanacak ağustos ayı enflasyon verileri öncesinde yatırımcıların temkinli davranmaları ve arz endişeleri nedeniyle yılın en yüksek seviyelerinde seyreden petrol fiyatlarının enflasyonist baskılara yönelik endişeleri artırmasının yanında, Apple'ın dört yeni iPhone modelini tanıtım toplantısında sürpriz bir teknoloji uygulaması açıklamaması ve ürün fiyat artışlarını sınırlı tutmasının etkisiyle dün Wall Street endeksleri günü düşüşlerle kapattı. ABD'de ağustos ayında manşet TÜFE'de enerji ürünleri fiyatları kaynaklı yükseliş beklenmesine karşın çekirdek TÜFE'de iyileşmenin sürmesi bekleniyor. Bu sabah ABD ve Avrupa vadeliileri de hafif düşüşte, Asya borsaları da Çin borsası öncülüğünde düşüş sergilemekte.

Almanya'da ekonominin seyrine ve gelecek döneme ışık tutan eylül ayı ZEW cari koşullar ve beklentiler endeksleri açıklandı. Eylülde ZEW cari koşullar endeksi -71,3'ten -79,4 seviyesine beklentilerin üzerinde gerileyerek Ağustos 2020'den bu yana en düşük seviyede kaydedildi, beklentiler endeksi ise hafif düşüş beklentilerine karşın -12,3'ten -11,4 seviyesine hafif toparlandı, bununla birlikte Aralık 2022'den bu yana en düşük seviyelerde seyretti ve son beş ayda daralma bölgesindeki seyrini sürdürdü.

Hazine ve Maliye Bakanı Şimşek, TCMB'nin ihracatçılara günlük reeskont kredisi limitini 1,5 milyar TL'den 3 milyar TL'ye yükseltmesi ile ilgili olarak üç aylık bir sürede ihracatçılara günlük kredi limitini 10 kat artırdıklarını ve bunun, ihracatı önceliklendirme konusunda ne kadar ciddi olduklarını gösterdiğini belirterek, kalıcı refah artışı için daha çok ihracat odaklı yatırım yapmaları gerektiğini ve orta vadede fiyat istikrarını sağlayarak şirketlerimizin küresel piyasalarda sermaye benzeri krediye erişimini sağlayacaklarını söyledi.

Yurt içinde ise, tüketim harcamalarına dair izlediğimiz perakende satış hacminin, aylık bazda artış hızı temmuzda %0,2'den %2,7 seviyesine yükseldi ve böylece perakende satışlar aralıksız artışını beşinci aya taşıyarak iç talebin güçlü seyrini koruduğuna işaret etti. Perakende satış hacminin yıllık artış hızı ise haziran ayındaki %29,3'ten temmuz ayında %31 seviyesine yükseldi ve böylece son altı ayın en yüksek seviyesinde kaydedildi.

- **Ciro endekslerinde ise temmuz ayında aylık bazda tüm sektörlerde artışlar (sanayi ciro %9,8, ticaret ciro %12,6, inşaat ciro %11,3 ve hizmet ciro %9,7 artış) gözlenirken, güçlü yıllık artışlar kaydetmeye devam ettiği gözlemlendi, yıllık ÜFE baz alındığında reel bazda da toplam ciro endeksinde temmuzda artış hızının belirgin şekilde arttığı, bununla birlikte artışını dördüncü aya taşıdığı görülmekte.**

TÜİK tarafından yayınlanan temmuz ayı inşaat maliyet endeksinin aylık artış hızı %4,43'ten %15,67 seviyesine belirgin şekilde hızlanarak Aralık 2021'den bu yana en yüksek seviyede kaydedilirken, yıllık bazda ise %49,32'den %62,25 seviyesine yükseldi ve son beş ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

Yurt dışında, bugün ABD tarafında, piyasaların odak noktasında Fed'in para politikasına yön vermesi açısından yakından takip edilecek verilerden, TSİ 15.30'da ağustos ayı TÜFE verileri izlenecek. Ağustosta manşet TÜFE'nin aylık bazda artış hızının, artan petrol fiyatlarının etkisiyle %0,2'den %0,6 seviyesine yükselmesi ve yıllık bazda %3,2'den %3,6 seviyesine hafif yükselmesi beklenirken, çekirdek TÜFE'nin ise aylık artış hızının bir önceki aya benzer şekilde %0,2 seviyesinde gelmesi ve yıllık bazda ise %4,7'den %4,3 seviyesine gerilemesi bekleniyor.

Avrupa tarafında ise, Euro Bölgesi'nde üretimin seyrine ilişkin olarak temmuz ayı sanayi üretimi verisi ve İngiltere'de temmuz ayına ilişkin aylık GSYH büyüme verileri takip edilecek.

Gürol Atay
gatay@ziraatbank.com.tr
+90 216 590 3138

ABD'de dün günlük bazda Nasdaq endeksi %1,04, S&P 500 endeksi %0,57 ve Dow Jones endeksi ise %0,05 oranında düşüşlerle günü sonlandırdı. Bu sabah ABD ve Avrupa vadeliileri de hafif düşüşte, Asya borsaları da Çin borsası öncülüğünde düşüş sergilemekte.

Dolar endeksi dün %0,1 yükselişle 104,7 seviyesinden günü kapatmasının ardından bu sabah yatay seyretmekte. Brent petrolün varil fiyatı, OPEC+ Grubu liderlerinin üretim kesintilerinin küresel arzı kısıtlamasıyla %1,6 yükselişle 92,1 USD seviyesinden günü kapatmasının ardından bu sabah 92,3 USD seviyelerinde. ABD 10 yıllık tahvil faizi, dün 2 baz puan yükselişle %4,28 seviyesinden günü tamamlamasının ardından bu sabah %4,29 seviyesinde seyretmekte. ABD 2 yıllık tahvil faizi ise, 3 baz puan yükselişle %5,02 seviyesinden günü kapatmasının ardından bu sabah %5,03 seviyesinde seyretmekte. Türkiye 5 yıllık CDS, 9 baz puan yükselişle 389 baz puan seviyesinde seyretmekte.

DEĞERLENDİRME

Almanya'da ekonominin seyrine ve gelecek döneme ışık tutan eylül ayı ZEW cari koşullar ve beklentiler endeksleri açıklandı. Eylülde ZEW cari koşullar endeksi -71,3'ten -79,4 seviyesine beklentilerin üzerinde gerileyerek Ağustos 2020'den bu yana en düşük seviyede kaydedildi, beklentiler endeksi ise hafif düşüş beklentilerine karşın -12,3'ten -11,4 seviyesine hafif toparlandı, bununla birlikte Aralık 2022'den bu yana en düşük seviyelerde seyretti ve son beş ayda daralma bölgesindeki seyrini sürdürdü. Özellikle anket katılımcılarının değerlendirmelerine bakıldığında, beklentiler endeksindeki hafif toparlanmada, Euro Bölgesi ve ABD'de faiz oranlarının, ECB'nin ve Fed'in faiz artışlarına ara vererek istikrarlı seyredeceğine ilişkin artan beklentilerin yanında Çin'in, para politikasını daha da gevşeteceğine yönelik artan beklentilerin etkili olduğu gözlemlendi.

Yurt içinde ise, TÜİK tarafından temmuz ayı perakende satış ve ciro endeksleri yayınlandı. Tüketim harcamalarına dair izlediğimiz **perakende satış hacminin**, aylık bazda artış hızı temmuzda %0,2'den %2,7 seviyesine yükseldi ve böylece perakende satışlar aralıksız artışını beşinci aya taşıyarak iç talebin güçlü seyrini koruduğuna işaret etti. Perakende satış hacminin yıllık artış hızı ise haziran ayındaki %29,3'ten temmuz ayında %31 seviyesine yükseldi ve böylece son altı ayın en yüksek seviyesinde kaydedildi.

- **Ciro endekslerinde** ise temmuz ayında aylık bazda tüm sektörlerde artışlar (sanayi ciro %9,8, ticaret ciro %12,6, inşaat ciro %11,3 ve hizmet ciro %9,7 artış) gözlenirken, güçlü yıllık artışlar kaydetmeye devam ettiği gözlemlendi, yıllık ÜFE baz alındığında reel bazda ise toplam ciro endeksinde temmuzda artış hızının belirgin şekilde arttığı, bununla birlikte artışını dördüncü aya taşıdığı görülmekte.

Ayrıca **TÜİK tarafından yayınlanan temmuz ayı inşaat maliyet endeksinin** aylık artış hızı %4,43'ten %15,67 seviyesine belirgin şekilde hızlanarak Aralık 2021'den bu yana en yüksek seviyede kaydedilirken, yıllık bazda ise %49,32'den %62,25 seviyesine yükseldi ve son beş ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

Yurt dışında bugün veri takvimine bakıldığında,

ABD tarafında, piyasaların odak noktasında Fed'in para politikasına yön vermesi açısından yakından takip edilecek verilerden, TSİ 15.30'da ağustos ayı TÜFE verileri takip edilecek. **Temmuz ayında manşet TÜFE** aylık bazda beklentilerle uyumlu olarak bir önceki aya benzer şekilde %0,2 seviyesinde gerçekleşirken, yıllık bazda zayıflayan baz etkisiyle de %3'ten %3,2 seviyesine hafif yükselmişti, bununla birlikte Mart 2021'den bu yana en düşük seviyelerdeki seyrini sürdürmüştü. Gıda ve enerji fiyatlarını dışlayan **çekirdek TÜFE'nin** ise, aylık bazda beklentilerle uyumlu olarak bir önceki aya benzer şekilde %0,2 seviyesinde gerçekleşirken, yıllık bazda da %4,8'den %4,7 seviyesine gerilemişti ve böylece Ekim 2021'den bu yana en düşük seviyelerdeki seyrini sürdürmüştü. **Ağustosta ise manşet TÜFE'nin aylık bazda artış hızının, %0,2'den %0,6 seviyesine yükselmesi ve yıllık bazda %3,2'den %3,6 seviyesine hafif yükselmesi ve çekirdek TÜFE'nin ise aylık artış hızının bir önceki aya benzer şekilde %0,2 seviyesinde gelmesi ve yıllık bazda ise %4,7'den %4,3 seviyesine gerilemesi bekleniyor.**

Avrupa tarafında ise, Euro Bölgesi'nde üretimin seyrine ilişkin olarak temmuz ayı sanayi üretimi verisi TSİ 12'de takip edilecek. Bölgede sanayi üretimi, aylık bazda mayıs ayında %0 artışla durağan seyretmesinin ardından haziran ayında da durağan seyretme beklentilerine karşın %0,5 artışla beklentilerin üzerinde performans kaydetmişti, yıllık bazda ise haziranda düşüş hızı %2,5'ten %1,2 seviyesine yavaşlamakla birlikte son iki ayda düşüşünü sürdürmüştü. Temmuzda ise aylık bazda sanayi üretiminin %0,9 oranında daralması bekleniyor.

Bunun yanında, **İngiltere'de temmuz ayına ilişkin aylık GSYH büyüme verileri** TSİ 09'da açıklanacak. İngiltere'de aylık bazda GSYH, mayısta %0,1 oranında sınırlı daralmanın ardından haziranda özellikle imalat sanayindeki güçlü artışın etkisiyle %0,5 artışla beklentilerin üzerinde performans kaydetmişti. Temmuzda ise aylık bazda GSYH'in %0,2 oranında daralma sergilemesi bekleniyor.

HAFTALIK VERİ TAKVİMİ

Tarih	Ülke	Bayrak	Saat (TSİ)	Veri	Gerçekleşme	Beklenti	Önceki
11 Eyl	Türkiye		10:00	Sanayi Üretimi (Aylık, Temmuz)	-0,4%		1,2%
			10:00	Sanayi Üretimi (Yıllık, Takvim Etkilerinden Arındırılmış, Temmuz)	7,4%		0,2%
			10:00	Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar, Temmuz)	-5,47	-4,50	0,65
12 Eyl	Türkiye		10:00	İş Gücü İstatistikleri (Mevsim Etkisinden Arındırılmış, Temmuz)			
			10:00	Perakende Satış Endeksleri (Yıllık Değişim, Temmuz)	31,0%		29,3%
13 Eyl	Almanya		12:00	İnşaat Maliyet Endeksi (Temmuz)			
			12:00	ZEW Cari Durum Endeksi (Eylül)	-79,4	-76,0	-71,3
			12:00	ZEW Beklentiler Endeksi (Eylül)	-11,4	-15,0	-12,3
13 Eyl	Euro Bölgesi		12:00	ZEW Beklentiler Endeksi (Eylül)	-8,9		-5,5
			12:00	GSYH Büyümesi (Aylık, Temmuz)		-0,2%	0,5%
13 Eyl	İngiltere		09:00	Sanayi Üretimi (Yıllık, Temmuz)		0,5%	0,7%
			09:00	Sanayi Üretimi (Aylık, Temmuz)		-0,9%	0,5%
			12:00	Sanayi Üretimi (Yıllık, Temmuz)		-0,9%	0,5%
14 Eyl	ABD		15:30	TÜFE (Yıllık Değişim, Ağustos)		3,6%	3,2%
			15:30	Çekirdek TÜFE (Yıllık Değişim, Ağustos)		4,3%	4,7%
			15:30	Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borcu (Temmuz)			
14 Eyl	Euro Bölgesi		15:15	ECB Temel Refinansman Faiz Oranı Kararı		4,25%	4,25%
			15:15	ECB Marjinal Borç Verme Faizi Oranı Kararı		4,50%	4,50%
			15:15	ECB Mevduat İmkani Faiz Oranı Kararı		3,75%	3,75%
			15:45	ECB Başkanı Christine Lagarde'ın, Para Politikası Kurulu Toplantısı Konuşması			
	ABD		15:30	Yeni İşsizlik Maaşı Başvuruları (Bin Kişi, 9 Eylül)		227	216
			15:30	ÜFE (Yıllık Değişim, Ağustos)		1,3%	0,8%
			15:30	Çekirdek ÜFE (Yıllık Değişim, Ağustos)		2,2%	2,4%
15:30	Perakende Satışlar (Aylık, Ağustos)		0,1%	0,7%			
15 Eyl	Türkiye		10:00	Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Ağustos)			
			10:00	Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri (Temmuz)			
			10:00	Konut Satışları (Adet, Aylık, Ağustos)			109.548
			10:00	Konut Satışları (Yıllık Değişim, Ağustos)			16,66%
			11:00	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyar TL, Ağustos)			48,6
			10:00	TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi (Eylül)			
	Çin		05:00	Sanayi Üretimi (Yıllık, Ağustos)		3,9%	3,7%
			05:00	Perakende Satışlar (Yıllık, Ağustos)		3,0%	2,5%
			05:00	Sabit Sermaye Yatırımları (Yıllık, Ağustos)		3,3%	3,4%
	Euro Bölgesi		05:00	İşsizlik Oranı (Ağustos)		5,3%	5,3%
			12:00	Dış Ticaret Dengesi (Aylık, Temmuz)			23,0
12:45	ECB Başkanı Christine Lagarde'ın Konuşması						
Rusya		13:30	Rusya Merkez Bankası Faiz Kararı		12,00%	12,00%	
ABD		15:30	New York Fed Empire State İmalat Sanayi Endeksi (Eylül)		-10,0	-19,0	
		16:15	Sanayi Üretimi (Aylık, Ağustos)		0,1%	1,0%	
		16:15	Kapasite Kullanım Oranı (Ağustos)		79,3%	79,3%	
		17:00	Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Öncü Veri, Eylül)		69,2	69,5	